

Силабус курсу
Туристичне краєзнавство

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
Спеціальність: 242 Туризм
Освітньо-наукова програма «Туризм»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 1 рік, II семестр
Компонент освітньої програми: вибіркова
Дні занять: понеділок 12.45-14.05, ауд 143, вівторок 12.45-14.05, ауд. 143
Консультації: понеділок 14.05, ауд. 143
Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог.н., доц. **Альтгайм Любов Богданівна**

Контактна інформація althaim@ukr.net; 0352-43-61-54

Опис дисципліни

У руслі маркетингової стратегії, курс на реалізацію якої взяла Державна туристична адміністрація України, відбувається створення нового іміджу вітчизняного туристичного продукту на внутрішньому і міжнародному рівнях. Це вимагає перш за все комплексної репрезентації регіонального туристичного потенціалу, чим і обумовлене включення до вузівських навчальних програм профільних спеціальностей навчальної дисципліни «Туристичне краєзнавство».

Метою вивчення дисципліни «Туристичне краєзнавство» є ознайомлення студентів із основними завданнями й змістом туристичного краєзнавства, літературою із питань теорії і використання у туристичній діяльності туристсько-краєзнавчих об'єднань молоді, а також допомогти їм у самостійній роботі із вивчення нашого краю та ін. Розвиток краєзнавства неможливий без туризму, туристичних походів і подорожей рідним краєм. Взаємопов'язаний і комплексний розвиток туризму та краєзнавства є змістом туристично-краєзнавчої роботи. Туристично-краєзнавча робота дає молоді багато нових вражень, відволікаючи від шкідливих звичок, вчить розкривати причинно-наслідкові зв'язки у природі, краще усвідомлювати явища, процеси і закони природи.

Об'єктом туристичного краєзнавства виступає рекреаційно-туристичний комплекс (РТК) рідного краю.

Предметом дослідження туристичного краєзнавства виступають окремі складові туристично-рекреаційного потенціалу краю — природні рекреаційні ресурси (мінеральні води, клімат, озера тощо), ступінь їх освоєння і особливості експлуатації, пам'ятки історії і культури, туристичні заклади та інші об'єкти туристичної інфраструктури, а також історія розвитку туристичного руху у краї.

Навчальний контент

Тема		Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ТУРИСТИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО: СУТНІСТЬ, ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ, ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ, МІЖ ПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ.		
1	Тема 1. Туристичне краєзнавство: сутність, теоретико-методологічні засади, мета, об'єкт, предмет вивчення, основні завдання.	Знати: <ul style="list-style-type: none">- сутність, теоретико-методологічні засади туристичного краєзнавства;- мету, об'єкт, предмет вивчення туристичного краєзнавства;- основні завдання туристичного краєзнавства;- історію становлення туристичного краєзнавства як науки;- фундаторів національного краєзнавства та етапи його становлення;- особливості розвитку краєзнавства у Галичині;- про утворення та діяльність Всеукраїнської спілки краєзнавців;- про місце туристичного краєзнавства у системі географічних наук;- міжпредметні зв'язки туристичного краєзнавства;- основні джерела дослідження туристичного краєзнавства. Вміти: <ul style="list-style-type: none">- визначити сутність, теоретико-методологічні засади туристичного краєзнавства;- виділити мету, об'єкт, предмет вивчення туристичного краєзнавства;- визначити основні завдання туристичного краєзнавства;- дослідити історію становлення туристичного краєзнавства як науки;- визначити роль фундаторів національного краєзнавства та етапи його становлення;- дослідити особливості розвитку краєзнавства у Галичині;- дослідити утворення та діяльність Всеукраїнської спілки краєзнавців;- визначити місце туристичного краєзнавства у системі географічних наук;- визначити міжпредметні зв'язки туристичного краєзнавства;- визначити основні джерела дослідження туристичного краєзнавства.
2	Тема 2. Історичні етапи становлення та розвитку національного краєзнавства України від найдавніших часів до сьогодення.	
3	Тема 3. Міжпредметні зв'язки і джерела дослідження туристичного краєзнавства. Головні напрями підготовки і види туристично-краєзнавчої діяльності.	

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИРОДНИХ КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ		
4	Тема 4. Основні форми і методи дослідження туристичного краєзнавства	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none">- форми туристичного краєзнавства і види організації краєзнавчого руху;- похідні форми туристично-краєзнавчої роботи;- функції і методи дослідження туристичного краєзнавства;- суть дослідницького характеру туристично-краєзнавчої роботи;- зародження, розвиток і сучасний стан туристичної картографії в Україні;- про позначення туристичних маршрутів на картах і місцевості;- про потенціал природних краєзнавчо-туристичних ресурсів України;- класифікацію об'єктів природно-заповідного фонду України;- фортеці, замки, монастирі, їх стан, класифікації та використання у туризмі;- про музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none">- використати форми туристичного краєзнавства і види організації краєзнавчого руху;- організувати і провести похідні форми туристично-краєзнавчої роботи;- застосувати у практичній діяльності функції і методи дослідження туристичного краєзнавства;- використати суть дослідницького характеру туристично-краєзнавчої роботи;- дослідити зародження, розвиток і сучасний стан туристичної картографії в Україні;- використати класифікацію туристичних карт;- використати зміст легенди туристичної карти;- використати позначення туристичних маршрутів на картах і місцевості;- дослідити наукову сутність та суспільне значення рекреації у природному середовищі;- встановити потенціал природних краєзнавчо-туристичних ресурсів України;- дослідити і описати фортеці, замки, монастирі, їх стан, класифікації та використання у туризмі;- використати у практичній діяльності музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності;
5	Тема 5. Туристична картографія як основний методологічний засіб туристичного краєзнавства.	
6	Тема 6. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ОСНОВНІ ВИДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНИХ ОБ'ЄКТІВ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПОХОДІВ ТА ЕКСКУРСІЙ		
7	Тема 7. Краєзнавчо-туристичні об'єкти України. Курортні ресурси України. Використання печер у цілях туризму	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none">- про історію вивчення та класифікація курортних ресурсів в Україні;- про історію вивчення та використання печер у туризмі;- про основні види дослідження краєзнавчо-туристичних об'єктів України під час туристично-краєзнавчих досліджень та експедицій, походів та екскурсій;- про обробку матеріалів, зібраних під час туристично-краєзнавчих досліджень, екскурсій і туристичних подорожей. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none">- дослідити історію вивчення та класифікація курортних ресурсів в Україні;- дослідити історію вивчення та використання печер у туризмі;- використати у практичній діяльності основні види дослідження краєзнавчо-туристичних об'єктів України під час туристично-краєзнавчих досліджень та експедицій, походів та екскурсій;- провести обробку матеріалів, зібраних під час туристично-краєзнавчих досліджень та експедицій, екскурсій і туристичних подорожей.
8	Тема 8. Основні види дослідження поверхні, повітря і водойм під час походів та екскурсій.	
9	Тема 9. Дослідження природи місцевості під час походів та екскурсій. Обробка матеріалів	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК02.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
ЗК05.	Прагнення до збереження навколишнього середовища

ЗК06.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ФК01.	Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
ФК04.	Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління
ПР01.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
ПР02.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
ПР05.	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
ПР14.	Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.
ПР22.	Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

Літературні джерела

1. Альтгайм Л.Б. Культурні, соціальні та економічні аспекти туристичної діяльності / Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід / Матеріали X міжнародної наукової конференції. – Львів, 2016. – 476 с. – С. 13-16.
2. Альтгайм Л.Б. Особливості розвитку туристичного краєзнавства в Галичині. Вісник наукових досліджень. Серія: Туризм. – Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ Галицького інституту імені В'ячеслава Чорновола, 2006. – Випуск 2. – С. 33-36.
3. Альтгайм Л.Б. Туристичне краєзнавство. Курс лекцій. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – 212 с.
4. Альтгайм Л.Б. Туристичне краєзнавство. Курс лекцій для студентів географічного факультету, які навчаються на спеціальності «Туризмознавство». Тернопіль, 2014. – 244 с.
5. Альтгайм Л.Б. Туристичне краєзнавство. Методичні рекомендації для проведення практичних занять. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – 40 с.
6. Альтгайм Л.Б. Туристичне краєзнавство. Методичні рекомендації для проведення лабораторних занять для студентів географічного факультету, які навчаються на спеціальності «Туризмознавство». Тернопіль, 2014. – 76 с.
7. Альтгайм Л.Б. Програма навчального курсу «Туристичне краєзнавство». Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2007. - 16 с.
8. Альтгайм Л.Б. Роль наукової спадщини С. Рудницького у становленні і розвитку туристичного краєзнавства. Історія української географії та картографії. Частина 1. Тернопіль. 2007. – С. 33-35.
9. Альтгайм Л.Б. Туристичне краєзнавство. Методичні рекомендації для проведення практичних занять. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2007. – 40 с.
10. Демідієнко О.Я., Іванова О.М., Кузнєцова В.І. Основи краєзнавства. – К., 2001.
11. Крачило М.П. Краєзнавство і туризм. – К.: Вища школа, 1994.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-3) усне опитування, тести, завдання	24
Модуль 2 (теми 3-5) усне опитування, тести, завдання	24
Модуль 3 (теми 7-9) усне опитування, тести, завдання	24
ІНДЗ за темою на вибір	28

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкової роботи, питання на залік
- 4) Електронне навчання у системі MODLE